طلوع
روزنامه

منطقه جنوب ایران (فارس/خوزستان/بوشهر/کهگیلویه و بویراحمد/هرمزگان)

یکشنبه ۲۳ آذر ۱۴۰۴ ○ ۲۳ جمادل الثانی ۱۴۴۷ ○ ۱۴ دسامبر ۲۰۲۵ ○ سال سی ام ○ شماره ۴۳۷۱ ○ بها ۲۵۰۰۰ تومان

آدرس سایت: www.tolounews.com پست الکترونیک: toloudaily@gmail.com

رئیس اتاق اصناف مرکز استان فارس خبرداد:

افتتاح نمایشگاه‌های عرضه کالا شب یلدا در شیراز

۴

شجاعی روابط‌عمومی پتروشیمی شیراز با دو عنوان ملی در جمع برترین‌های کشور

۴

مدیر پایگاه جهانی منظر ساسانی فارس:

آغاز دور جدید اقدامات حفاظتی و ساماندهی میراث ساسانی فارس با ۱۰ پروژه

۸

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری:

تنها ۰/۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی صرف پژوهش می‌شود؛ هدف‌گذاری رسمی ۲ درصد است

تحلیل این خبر را در ستون «تحلیل خبر» بخوانید ۱

یادداشت روز

تحلیل خبر

دکتر محمدمهدی جعفری زاده

جایگاه پژوهش و توسعه در ایران و جهان

امروزه «پژوهش و تحقیق» در مقایسه با «آموزش» جایگاه برجسته‌تری دارد چرا که منشأ خاستگاه عموم اختراعات، اکتشافات، نوآوری‌ها و ابتکارات، «پژوهش و تحقیق» است. برهمین اساس کشورهای پیشرفته که دست پُری از اختراعات و نوآوری‌ها دارند به بخش «پژوهش» اهمیت فوق العاده می‌دهند. این اهمیت دادن، نه فقط زبانی و شعاری بلکه «عملی» است. از آماده کردن زیرساخت‌ها تا تخصیص اعتبارات زیاد برای امر پژوهش و حمایت‌های مادی، مالی، معنوی و اداری از پژوهشگران، سپس تجاری‌سازی یافته‌های آنان و وارد کردن آنها به بازارهای جهانی و .... مجموعه‌ای به‌هم‌پیوسته و منسجم از برنامه‌های مستمر آنان است. یکی از برنامه‌های خوب آنها در این راستا، شناسایی افراد توانمند و نخبه در امر پژوهش است. اگر ببینند که پژوهشگری توانایی قابل توجهی دارد وی را از بخش اداری و آموزشی به بخش پژوهش می‌آورند تا تمام فکر و اندیشه‌اش صرف تحقیقات و اختراعات و نوآوری شود. متاسفانه در کشور ما چنین برنامه‌ای وجود ندارد و بسیاری از نخبگان مجبورند پس از پایان وقت اداری و آموزشی، در وقت استراحت‌شان، بنا به علاقه شخصی، ورود به پژوهش و نوآوری کنند.

از طرف دیگر حمایت دلگرم‌کننده‌ای از نخبگانی که در داخل کشور مشغول اختراع و نوآوری هستند، نمی‌شود. زیرساخت‌های ما نیز در این زمینه، ضعیف است. تجاری‌سازی یافته‌ها و ابداعات نخبگان و همچنین وارد کردن آنها به بازار جهانی، نادر است.

البته همه این‌ها نیز به تخصیص بودجه و اعتبار مناسب و مکفی نیاز دارد که متاسفانه به خاطر شرایط بد اقتصادی کشور، مبلغ بسیار ناچیزی سهم پژوهش در کشور ما می‌شود.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری گفته است: «درحال حاضر براساس گزارش‌های رسمی حدود ۰/۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی صرف پژوهش می‌شود، درحالی که هدف‌گذاری رسمی کشور ۲ درصد است» یعنی یک هشتم بودجه‌ای که باید به پژوهش اختصاص داده شود به آن داده‌اند! به گزارش ایسنا در ۱۳ دی ماه ۱۳۹۹، براساس آمارهای منتشر شده در نوامبر ۲۰۲۰ در وب‌سایت آماری استاتیستا (statista)کشور کره جنوبی با اختصاص سهم ۴/۳۵ درصدی از تولید ناخالص داخلی به تحقیق و توسعه، جایگاه اول در جهان داشته، سپس اسرائیل، فنلاند، ژاپن و سوئد هر کدام به ترتیب با اختصاص سهم ۴/۰۴ - ۳/۵ - ۳/۵ و ۳ / ۲ درصدی تولید ناخالص داخلی به تحقیق و توسعه، در رتبه‌های دوم تا پنجم جهان قرار گرفته‌اند. تازه این سهمیه‌ها مربوط به ۵ سال قبل است ولی متاسفانه کشور ما در سال جاری آمار ۲۵ / ۰ درصدی دارد!

در اجلاس مدیران روابط عمومی وزارت بهداشت؛

۲ لوح تقدیر به روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی شیراز اهدا شد

۲

نماینده ولی‌فقیه دراستان فارس و امام جمعه شیراز تاکید کرد:

ارتقای بهره‌وری، کلید رونق تولید و فعال‌سازی ظرفیت‌های صنعتی

۴

مدیرکل راه و شهرسازی فارس اعلام کرد:

معاوضه اراضی دولتی با واحدهای آپارتمانی، سازوکار جدید تأمین مسکن اجاره‌ای زوج‌ها

۲

کهگیلویه و بویراحمد در آستانه همه گیری آنفلوآنزا

۳

جاماندن ۴ مسجد تاریخی شیراز از پرونده ثبت جهانی

مساجد وکیل، عتیق، نصیرالملک و نو ، از فهرست جهانی تا ارائه مستندات، کنار گذاشته شدند

۸

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری:

تنها ۰/۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی صرف پژوهش می‌شود؛ هدف‌گذاری رسمی ۲ درصد است

همزمان با هفته پژوهش، سیزدهمین نمایشگاه ایران ساخت و بیست‌وششمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن‌بازار با حضور معاون علمی رئیس‌جمهور و وزیر علوم در نمایشگاه بین‌المللی تهران افتتاح شد.

به گزارش خبرنگار ایلنا، همزمان با هفته پژوهش، مراسم افتتاح سیزدهمین دوره نمایشگاه ایران ساخت و بیست‌وششمین نمایشگاه دستاوردهای پژوهش، فناوری و فن‌بازار در نمایشگاه بین‌المللی تهران برگزار شد. در این مراسم حسین افشین، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور و حسین سیمایی صراف، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری حضور داشتند.

حسین افشین، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور در جمع خبرنگاران با تبریک هفته پژوهش به دانشگاهیان، اساتید و دانشجویان، از برگزاری همزمان سیزدهمین دوره نمایشگاه ایران ساخت و بیست‌وششمین نمایشگاه پژوهش و فناوری خبر داد و گفت: این همزمانی نشان می‌دهد که این دو نمایشگاه مکمل یکدیگر هستند؛ چراکه دانش و پژوهش از دانشگاه آغاز می‌شود و در نهایت به ساخت تجهیزات و فناوری‌های پیشرفته می‌رسد.

افشین با اشاره به سیاست‌های حمایتی معاونت علمی در سال جاری اظهار کرد: هرگونه خرید تجهیزات از سوی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی که از محصولات ارائه‌شده در این نمایشگاه‌ها انجام شود، بر اساس سطح فناوری مورد حمایت قرار می‌گیرد. اگر محصول در سطح فناوری یک باشد، ۴۵ درصد هزینه توسط معاونت علمی و ۵۵ درصد توسط دانشگاه یا پژوهشکده تأمین می‌شود.

در سطح فناوری دو، ۳۰ درصد حمایت معاونت و ۷۰ درصد سهم خریدار است و در سطح فناوری سه، ۱۰ درصد حمایت معاونت علمی و ۹۰ درصد بر عهده خریدار خواهد بود.

وی افزود: هدف از این مدل حمایتی، سوق دادن تولیدکنندگان و دانشگاه‌ها به سمت فناوری‌های پیشرفته‌تر است. بر همین اساس، اگر محصولی بدون تغییر نسبت به سال قبل مجدداً در نمایشگاه ارائه شود، یک سطح از نظر فناوری تنزل خواهد یافت؛ چراکه ما به دنبال پویایی، حرکت و ارتقای مستمر محصولات فناورانه هستیم.

معاون علمی رئیس‌جمهور با تأکید بر اهمیت تجهیزات آزمایشگاهی گفت: اگر به‌دنبال جهش علمی و پژوهش با کیفیت هستیم، نیازمند تجهیزات آزمایشگاهی به‌روز هستیم؛ موضوعی که امروز بسیاری از دانشگاه‌های کشور با آن مواجه‌اند.

در همین راستا، همراه با وزیر علوم تعهد داده‌ایم که تا پایان دولت چهاردهم، زیرساخت‌های آزمایشگاهی دانشگاه‌ها با استفاده از ظرفیت‌های حمایتی و مالیاتی به‌روزرسانی شود.

حسین سیمایی صراف، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری نیز در جمع خبرنگاران با تبریک هفته پژوهش به پژوهشگران و محققان کشور، برگزاری همزمان نمایشگاه ایران ساخت و نمایشگاه دستاوردهای پژوهشی و فناوری را نماد وفاق علمی دانست و گفت: یک بخش این رویداد توسط معاونت علمی و بخش دیگر توسط وزارت علوم برگزار می‌شود و این هم‌افزایی، رویدادی مبارک و اثربخش را رقم زده است.

وی افزود: این نمایشگاه آخرین دستاوردهای پژوهشی و فناورانه کشور را به نمایش می‌گذارد و آن‌ها را در معرض عرضه قرار می‌دهد. امیدواریم صنایع، شرکت‌ها و دانشگاه‌ها با حضور فعال در این نمایشگاه، هم برای تجهیز آزمایشگاه‌های خود اقدام کنند و هم از این فضا به‌عنوان یک محیط یادگیری و شبکه‌سازی میان عرضه و تقاضا بهره ببرند.

وزیر علوم تأکید کرد: این نمایشگاه در سال‌های گذشته نشان داده که بستری موفق برای ارتباط میان تولیدکنندگان فناوری و متقاضیان است و از نوع حمایت‌هایی که از سوی معاونت علمی برای این حوزه در نظر گرفته شده، قدردانی می کنیم.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری با اشاره به دستاوردهای ارائه‌شده در نمایشگاه پژوهش و فناوری گفت: دستاوردهایی که در این نمایشگاه مشاهده شد، واقعاً غرورآفرین است؛ اما نکته مهم این است که به این دستاوردها اعتماد شود و فرآیند ترویج آن‌ها به‌درستی انجام گیرد تا محصولات فناورانه بتوانند خود را به بازار معرفی کرده و استفاده از آن‌ها به‌صورت عمومی گسترش یابد.

وی با اشاره به موضوع مهاجرت نخبگان به‌ویژه در هفته پژوهش، اظهار کرد: نخستین گام در این مسیر، حفظ منزلت نیروی انسانی است. نخبگان باید احساس کنند این کشور، کشور خودشان است و فرصت‌ها به‌صورت برابر در اختیار آن‌ها قرار دارد. این موضوع نیازمند عزم و همراهی همه دستگاه‌هاست.

وی با اشاره به الزامات نگهداشت نخبگان تصریح کرد: علاوه بر احترام و ایجاد حس تعلق، باید زیرساخت‌های پژوهشی کشور به‌گونه‌ای فراهم شود که پژوهشگران بتوانند استعدادهای خود را به اثبات برسانند. همچنین حمایت‌های مالی و معیشتی باید ارتقا یابد تا امکان حفظ سرمایه انسانی فراهم شود.

وزیر علوم با اشاره به برنامه‌های وزارت علوم برای افزایش نقش دانشگاه‌ها در اقتصاد دانش‌بنیان گفت: برنامه‌های متعددی برای کاهش اتکای دانشگاه‌ها به بودجه دولتی درنظر گرفته شده است که از جمله آن‌ها می‌توان به توسعه قراردادهای پژوهشی، ترویج مشوق‌های مالیاتی و رفع موانع بهره‌مندی از این مشوق‌ها اشاره کرد.

وی در پایان خاطرنشان کرد: در حال حاضر بر اساس گزارش‌های رسمی حدود ۰.۲۵ درصد تولید ناخالص داخلی صرف پژوهش می‌شود، در حالی که هدف‌گذاری رسمی کشور ۲ درصد است. امیدواریم با بهبود شرایط اقتصادی کشور، این سهم افزایش یابد.

تحلیل این خبر را در ستون «تحلیل خبر» بخوانید

معاون علمی رئیس‌جمهور:

نرخ بازگشت نخبگان ایرانی به کشور یک درصد است

آینده کشور از مدرسه ساخته می‌شود

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور گفت: در حالی که متوسط جهانی بازگشت نخبگان حدود ۷ درصد است، این رقم در ایران تنها یک درصد است که عدد نگران‌کننده‌ای محسوب می‌شود.

به گزارش ایسنا دکتر حسین افشین امروز در حاشیه نمایشگاه هفته پژوهش، فناوری و فن‌بازار در جمع خبرنگاران، با تأکید بر لزوم شناسایی نخبگان از سنین پایین، گفت: اصل پژوهش بر نیروی انسانی و به‌ویژه نیروی انسانی نخبه است و اگر به این سرمایه توجه نشود، هیچ زیرساختی کارآمد نخواهد بود.

وی با اشاره به چالش‌های نگاهداشت نخبگان در کشور، اظهار کرد: برای حفظ نخبگان مجموعه‌ای از عوامل اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و زیرساختی دخیل است و این موضوع تنها با همکاری همه ارکان دولت محقق می‌شود.

معاون علمی رئیس‌جمهور با تفکیک «مهاجرت نخبگان» از «تجربه‌اندوزی و بازگشت»، تصریح کرد: رفتن نخبگان برای کسب تجربه جهانی فی‌نفسه منفی نیست، مسئله اصلی نرخ بازگشت است. در حالی که متوسط جهانی بازگشت نخبگان حدود ۷ درصد است، این رقم در ایران تنها یک درصد است که عدد نگران‌کننده‌ای محسوب می‌شود.

افشین ادامه داد: یکی از دلایل اصلی این موضوع، نبود بازار کار متناسب با سطح تجربه و تخصص نخبگان بازگشته است. اگر فناوری و صنعت کشور هم‌سطح با دانش و تجربه این افراد رشد نکند، طبیعی است که امکان جذب آن‌ها فراهم نشود و مهاجرت نخبگان به‌صورت خودکار ادامه پیدا کند.

وی افزود: توسعه فناوری‌های نوین در کشور یک الزام زیرساختی است. در کنار آن، وجود قوانین زائد و سیاست‌گذاری‌های نامتناسب، مانند تعیین سقف حقوق بدون در نظر گرفتن شرایط نخبگان، موجب خروج آن‌ها به کشورهای منطقه می‌شود. سیاستگذاری در حوزه نخبگان باید واقع‌بینانه و رقابتی باشد.

معاون علمی رئیس‌جمهور با اشاره به مؤلفه‌های اجتماعی و سیاسی مؤثر در این حوزه، گفت: نخبگان باید احساس رضایت و آرامش اجتماعی داشته باشند. این مسئله نیازمند برنامه‌ریزی جدی در سطح حاکمیت است و با شعار محقق نمی‌شود. نگاهداشت نخبگان فرآیندی زمان‌بر است و ممکن است ۱۰ سال زمان ببرد تا به نتیجه برسد.

افشین با تأکید بر اهمیت شناسایی استعدادها از دوران کودکی، اظهار کرد: اگر بخواهیم کشور از ظرفیت نخبگان خالی نشود، باید شناسایی را از مدرسه آغاز کنیم. به همین دلیل از خانواده‌ها و دانش‌آموزان دعوت کردیم از نمایشگاه بازدید کنند؛ چراکه دیدن، مقدمه باور و انگیزه است.

وی افزود: نخبگی محدود به ریاضی و فیزیک نیست؛ نخبگی در هنر، ادبیات، فرهنگ، سیاست، علوم انسانی، مهندسی و علوم پزشکی نیز وجود دارد. هر دانش‌آموز استعدادی دارد و وظیفه ما شناسایی و هدایت این استعدادهاست.

معاون علمی رئیس‌جمهور با اشاره به تأکید رئیس‌جمهور بر نقش مدارس در آینده کشور، گفت: آینده ایران در مدارس ساخته می‌شود و به همین دلیل بسته‌های حمایتی متعددی برای نخبگان طراحی شده است؛ از جمله حمایت‌های آموزشی، پژوهشی، طرح احمدی‌روشن و سایر طرح‌های حمایتی که با هدف کاهش فشار از دوش نخبگان اجرا می‌شود.

افشین خاطرنشان کرد: اگرچه ممکن است میزان این حمایت‌ها از نظر عددی بزرگ نباشد، اما پیام روشنی دارد؛ اینکه حاکمیت به نخبگان اهمیت می‌دهد و در حد توان از آن‌ها حمایت می‌کند.

وی با تأکید بر لزوم حفظ شأن نخبگان، گفت: حمایت صرفاً مالی نیست. استفاده از نظر نخبگان در تصمیم‌سازی‌ها، مشارکت دادن آن‌ها در مدیریت کشور و توجه به جایگاه اجتماعی‌شان، بخش مهمی از فرآیند نخبه‌پروری است؛ فرآیندی که در نهایت به بازگشت نخبگان و تربیت نسل‌های بعدی منجر خواهد شد.

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت شکل‌گیری چرخه کامل نخبگانی در کشور، گفت: در بنیاد ملی نخبگان به‌دنبال ایجاد چرخه‌ای هستیم که همه سنین را دربر بگیرد؛ از کودکی تا پایان عمر. حتی فردی که در سال‌های پایانی زندگی خود قرار دارد، می‌تواند در تربیت و پرورش نخبگان جدید نقش‌آفرینی کند.

افشین افزود: درباره این موضوع باید بیشتر صحبت و مهم‌تر از آن، بیشتر عمل شود. تولید نخبه و نگاهداشت نخبه دو مقوله کاملاً متفاوتند و هرکدام سیاست‌ها و الزامات خاص خود را دارند.

وی با اشاره به نقش سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوین، تصریح کرد: کشور باید به‌صورت جدی روی فناوری‌های جدید سرمایه‌گذاری کند. نمونه آن همین نمایشگاه هفته پژوهش است که کمک می کند فناوری‌ها دیده شوند و جوانان بتوانند آینده را لمس کنند. اگر این هم‌زمانی و هم‌سطحی میان توان جوانان و سطح فناوری کشور ایجاد نشود، اتصال شکل نمی‌گیرد.

معاون علمی رئیس‌جمهور با اشاره به ویژگی‌های نسل جدید گفت: نسل «زد» و «آلفا» نسلی بسیار باهوش و سرشار از اطلاعات است. حجم دانشی که این نسل در زمان کوتاه کسب می‌کند، با نسل‌های گذشته قابل مقایسه نیست. امروز کودکان در سنین پایین توانایی کار با فناوری‌هایی را دارند که پیش‌تر تصور آن هم دشوار بود.

افشین ادامه داد: برای چنین نسلی باید در لحظه تصمیم گرفت. سیاست‌گذاری برای نسل باهوش نیازمند سیستم‌های منعطف است. اگر در برابر تغییر مقاومت کنیم، فرصت‌ها را از دست می‌دهیم و فقط با تهدیدها مواجه خواهیم شد.

وی با تأکید بر لزوم پذیرش تغییر در همه حوزه‌ها، گفت: همان‌طور که باید از صنعت سنتی فاصله بگیریم و به سمت صنعت مدرن حرکت کنیم، این نگاه باید در حوزه‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی نیز وجود داشته باشد. بدون پذیرش تغییر، امکان نگهداشت نخبگان وجود ندارد.

معاون علمی رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع صادرات محصولات دانش‌بنیان اشاره کرد و گفت: مقایسه صرف صادرات محصولات دانش‌بنیان مسیر درستی برای ارزیابی اثرگذاری آنها نیست. کل صادرات محصولات دانش‌بنیان کشور حدود ۶۰۰ میلیون دلار است و مجموع سفارش‌های صادراتی شرکت‌های دانش‌بنیان به حدود ۲.۵ میلیارد دلار می‌رسد.

افشین تأکید کرد: نکته مهم‌تر، نقش شرکت‌های دانش‌بنیان در کاهش ارزبری است. بسیاری از محصولاتی که امروز در داخل تولید می‌شوند، در صورت نبود شرکت‌های دانش‌بنیان باید وارد می‌شدند.

وی با ذکر مثالی در حوزه سلامت، گفت: در حال حاضر واردات دارو و تجهیزات پزشکی کشور حدود ۲.۵ میلیارد دلار است، اما اگر شرکت‌های دانش‌بنیان در این حوزه فعال نبودند، رقم واردات به ۱۷ تا ۱۸ میلیارد دلار می‌رسید. این تفاوت، ارزش افزوده واقعی شرکت‌های دانش‌بنیان برای اقتصاد کشور است.